

Το Λεμπέτ

Ευαγγελινή Μπαλτατζή

Συνάδελφε, ήθελες να μιλήσουμε για κάτι έξω απ' τη δουλειά μας. Και που να το 'ξερα πως είχαμε τόσα κοινά έξω από την καθημερινή μας δουλειά που μας παίδευε. Ήσουν και εσύ παιδί της ευρύτερης γειτονιάς μου των χρόνων του '60.

Παιδί τότε ροβολούσα με τα πόδια 2-3 χιλιόμετρα δρόμο για να φθάσω στο μοναδικό Δημοτικό Σχολείο της περιοχής... Μια πορεία γεμάτη εμπειρίες. Πρώτα περνούσα από ένα τόπο χωματερής των χρόνων του πολέμου, που δίπλα είχε τα σπίτια και τα δωμάτια των γυναικών που έκαναν το αρχαιότερο επάγγελμα του κόσμου. Στη συνέχεια έβγαινα στον δρόμο και περπατούσα άλλοτε μόνη και άλλοτε με παρέα για το σχολείο μας. Στον δρόμο μου το γηροκομείο Αγ. Παντελεήμων. Παιδί τότε κοιτούσα και βαθιά αναρωτιόμουν «γιατί». Η δική μου γιαγιά ήταν στο σπίτι. Εδώ τι να συνέβαινε άραγε; Ήταν και μια γιαγιούλα που ήξερε και γαλλικά. Σκεφτόμουν παιδί πως δεν έφθαναν οι γνώσεις Γαλλικών για να γλιτώσεις το ίδρυμα. Λίγο πιο πέρα ένα άλλο σχολείο, το Λεμπέτ. Μια βαριά γκριζόμαυρη καγκελόπορτα και μέσα όλοι οι άλλοι. Οι άνθρωποι απελπισμένοι με γκριζα ρούχα. Ακόμη σήμερα μπροστά στα μάτια μου έρχονται εικόνες των ασθενών με τα ατημέλητα γκριζα ρούχα, με τα χαρακτηριστικά σκουρόχρωμα πρόσωπα, με τα χέρια σε στάση ικεσίας να προβάλλουν ανάμεσα από τα κάγκελα και να εκλιπαρούν για ένα τσιγάρο και για ένα βλέμμα. Έστω κι αδιάφορο. Οι μάνες λέγανε στα παιδιά τους να αποφεύγουν τον τόπο τούτο, γιατί μπορούσαν να τους φτύσουν οι ασθενείς και να κολλήσουν φυματίωση.

Εγώ όμως πάντα περνούσα απ' έξω και αναρωτιόμουν αν ποτέ θα μπορούσα να άλλαζα κάτι σ' αυτό το δράμα. Με το παιδικό μου μυαλό προσπάθησα αρχικά να κατανοήσω το πρόβλημα. Αλλά αυτό όλο και πλεκόταν περισσότερο. Ειδικότερα

όταν πήγαμε να επισκεφθούμε τον Γιαννάκη. Ποίος ήταν ο Γιαννάκης; Κάποτε είχε το καλύτερο παντοπωλείο στην πλατεία του χωριού. Πρώτη φορά στα χέρια του Γιαννάκη είδα περιοδικό. Είχε και ιδιαίτερο κλειστό χώρο για γραφείο. Το κατάστημα το είχε κληρονομήσει από τον πατέρα του. Το κατάστημα ήταν στο ισόγειο του σπιτιού που ο πατέρας του έκτισε με πυρότουβλα και έβαλε ωραία ευρωπαϊκά παντζούρια. Το μοναδικό στο είδος του οίκημα στο χωριό για την περίοδο του εποικισμού. Απ' αυτόν κληρονόμησε το παντοπωλείο ο Γιαννάκης. Όταν θα παντρευτεί όμως, για οικογενειακούς λόγους θα κλείσει το παντοπωλείο και θα ξενιτευθεί στη Γερμανία με τη γυναίκα του. Θα γυρίσει σε λίγα χρόνια άρρωστος στην Ελλάδα. Μπαίνει για θεραπεία στο Δημόσιο Ψυχιατρείο. Εκεί θα τον επισκεφθούμε. Θα δω μια «σκια» του Γιαννάκη που θυμώμουν. Θα χαρεί σαν με δει. Ένα παιδί στο ψυχιατρείο είναι ένα δένδρο όασης. Με παίρνει και με σηκώνει ψηλά. Όχι δεν φοβάμαι. Νιώθω τη χαρά του. Αλλά την εξήγηση στο πρόβλημά του δεν μπορώ να δώσω.

Τα χρόνια θα περνούν. Θα περνούν και εγώ θα περνώ μπρος από την γκριζόμαυρη καγκελόπορτα. Έπρεπε κάποια στιγμή να κάνω κάτι. Απ' τα 9 μου χρόνια το αποφάσισα. Θα γινόμουν γιατρός. Από τότε πρώτα διάβαζα και μετά έπαιζα. Τα χρόνια πέρασαν. Βρέθηκα στο γυμνάσιο. Περνούσα τώρα με το λεωφορείο από τα γνώριμα μέρη και τώρα προστέθηκε και το κοιμητήριο της Αγ. Παρασκευής. Εγώ με τις προσωπικές μου σκέψεις, παιδί ακόμη και όλα γύρω μου να βράζουν. Η γενιά του 114. Συγκεντρώσεις και άλλα πολλά που εγώ δεν θα αντιλαμβάνομαι. Εκείνο που θα αντιληφθώ είναι τα εμβατήρια το πρωί της 21ης Απριλίου 1967. Και όλοι μπήκαμε στο γύψο.

Ούτε πως φεύγει η εφηβεία θα καταλάβουμε...